

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при МОН УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при ХОВА
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХНПУ
імені Г. С. СКОВОРОДИ
КАРДІФФСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕТРОПОЛІТАН (Велика Британія)
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ (Грузія)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (Республіка
Польща)
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АДАМА МІЦКЕВИЧА В
ПОЗНАНІ (Республіка Польща)

НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Матеріали

IV Міжнародної науково-практичної
конференції для студентів, аспірантів, докторантів,
молодих учених

18 травня 2023 року

Харків 2023

Головний редактор:

Бойчук Ю. Д. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія:

Бережна С. В. – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Боярська-Хоменко А. В. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, заступник голови ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Скидан Я. А. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія, заступник голови ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Матей Ю. Ф. – здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти соціологічного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна;

Чихаріна К. І. – здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри освітології та інноваційної педагогіки, викладачка кафедри східних мов ХНПУ імені Г. С. Сковороди

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 17 травня 2023 року)*

Наука та освіта в дослідженнях молодих учених [Електронне видання] : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 18 трав. 2023 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2023. – 244 с.

У збірнику відображено тези IV Міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практикам у галузі освіти.

3. Гін А.О. Прийоми педагогічної техніки: Свобода вибору. Діяльність. Зворотній зв'язок. Ідеальність: посібник для вчителя. 13-те видання. Харків: Вид група «Основа», 2015. 112с. С. 68

4. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Метод. посібник. За ред. О. І. Пометун. Київ: А.С.К., 2006. 192с.

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ

С.М. Телепов

головний економіст

Богодухівська філія Приватної наукової виробничої компанії «Інтербізнес»

С.Є. Лупаренко

доктор педагогічних наук, професор

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Харків, Україна

Підприємницька компетентність є інтегрованою якістю людини, що виявляється в її здатності співвідносити власні економічні інтереси й потреби з наявними матеріальними, трудовими та природними ресурсами, вимогами соціуму, організувати власну підприємницьку і професійну діяльність, орієнтуватись в етиці взаємин у колективі, оцінювати власні професійні можливості, співвідносити їх з вимогами ринку праці, розробляти, реалізовувати й оцінювати плани підприємницької діяльності, приймати обґрунтовані рішення, презентувати і розповсюджувати інформацію про результати економічної діяльності, використовувати технології моніторингу ресурсів тощо [2; 3; 4].

Формування підприємницької компетентності особистості базується на врахуванні та реалізації певних принципів, а саме [1]:

- принцип науковості, що передбачає вивчення достовірної, вивіреної, науково обґрунтованої навчальної інформації, вивчення новітніх досягнень у галузі економіки, законів ринкового господарства;

- принцип свідомості, що означає формування позитивної мотивації особистості до освітньої діяльності, розуміння цілі та завдань підприємницької складової освітніх галузей;

- принцип наочності, що передбачає вплив на різні почуття особистості й широке використання різної наочності (словесної, предметної, символічної), що дозволяє краще уявити й усвідомити навчальний матеріал;

- принцип міцності засвоєння знань, вмінь і навичок, що передбачає рух від засвоєних знань і сформованих умінь до нових, установлення причинно-наслідкових зв'язків між ними, усвідомлення змісту навчального матеріалу;

- принцип активності та самостійності особистості, що означає формування її самостійності, активності, ініціативності, цілеспрямованості;

- принцип зв'язку навчання з життям, що означає спрямованість на закріплення теоретичного матеріалу в реальній практичній діяльності;

- принцип інтенсифікації, що передбачає застосування новітніх технологій, різних творчих завдань у процесі навчання;
- принцип інтерактивного навчання, що означає сприяння діалогічній взаємодії та співробітництву учасників освітнього процесу;
- принцип креативного розвитку, що передбачає спрямованість на формування підприємницького мислення особистості, її вміння генерувати оригінальні ідеї, приймати нестандартні рішення тощо.

Отже, формування підприємницької компетентності особистості здійснюється на основі поєднання принципів науковості, свідомості, наочності, міцності засвоєння знань, вмінь і навичок, активності та самостійності особистості, зв'язку навчання з життям, інтенсифікації навчання, інтерактивного навчання, креативного розвитку тощо.

Список використаних джерел

1. Кінах Н. Підприємницька компетентність педагога в сучасному освітньому середовищі. *Професійний розвиток педагогів в умовах освітнього середовища післядипломної освіти*. Луцьк : КП ІАЦ «Волинський інститут педагогіки», 2019. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/720683> (дата звернення: 30.04.2023).
2. Морзе Н., Балик Н. Шляхи формування підприємницької компетентності майбутніх інформатиків. *Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах*. 2015. № 1. С. 8–17.
3. Овчарук О. Компетентності як ключ до формування змісту освіти. *Стратегія реформування освіти України*. Київ : К. І. С., 2003. 295 с.
4. Ткаченко М. Формування підприємницької компетентності майбутніх фахівців ресторанного господарства у професійно-технічних навчальних закладах : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Інститут професійно-технічної освіти НАПН України. Київ, 2018. 347 с.

СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В.В. Федоренко

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Т.М. Собченко

доктор педагогічних наук, професор

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Харків, Україна

Актуальність проблеми створення безпечного освітнього середовища обумовлюється тим, що безпека закладу вищої освіти є важливою складовою й необхідною умовою задля існування та роботи будь-якого закладу освіти усіх рівнів, яка спрямована на їхнє ефективне функціонування. Створення безпечного освітнього середовища є актуальною та затребуваною проблемою сьогодення, що вимагає вирішення, оскільки в воєнні часи це є своєрідною умовою для результативного, продуктивного, дієвого навчання здобувачів вищої освіти.

Мартинюк В.П., Сиско Н.М. Вольові якості у житті особистості	83
Мацькевич В.М., Ленчук Т.Л. Міжпредметні зв'язки для вибіркової дисципліни «радіологія» у підготовці магістрів за спеціальністю медицина	84
Михайлюк Н.В., Ламааши М. Особливості викладання «іноземної мови (за професійним спрямуванням)» для майбутніх бакалаврів банківської справи	86
Мільчевська С.П., Мельничук С.Л. Психологічний розвиток дошкільників	87
Ніколаєва Д.Л., Кондратюк С.М. Роль самооцінки у житті особистості	89
Парашук Р.І., Кондратюк С.М. Спілкування учнів молодших класів	90
Петровська Д.В., Кондратюк С.М. Саморегуляція у підлітковому віці	92
Пилипенко В.А., Пінський О.О. Сторітелінг як засіб формування сучасної природничої освіти в учнів загальноосвітньої школи	93
Побережна Г.Л., Кондратюк С.М. Самотність у підлітковому віці	95
Рибалка М.О., Митцева О.С. Покращення розвитку Soft skills для професійної та навчальної діяльності	96
Світлична А.С., Ємець А.А. Особливості зображення лікарів у творах української дитячої літератури	98
Сирота А.Р., Ємець А.А. Аналіз підручника з читання для учнів початкової школи Латвії	99
Соколовський А.О., Сиско Н.М. Емпатія як професійно важлива якість майбутніх психологів	101
Соланський С.С. Фортепіанні твори Клода Дебюссі в музично-педагогічному репертуарі	102
Стахова Р.Р., Кондратюк С.М. Прояв девіантної поведінки підлітків	104
Тарасенко О.М., Башкір О.І. Інтерактивне навчання як метод формування навичок командотворення в здобувачів вищої педагогічної освіти	105
Телепов С.М., Лупаренко С.Є. Принципи формування підприємницької компетентності особистості	107
Федоренко В.В., Собченко Т.М. Створення безпечного освітнього середовища в закладах вищої освіти	109
Ципіна Д.С. Принципи просвітницької діяльності вчителя музичного мистецтва	110
Цяньє Л., Лупаренко С.Є. Розвиток вищої музичної освіти в Китайській Народній Республіці: проблеми та виклики	112
Чихаріна К.І., Гавриш І.В. Інтелектуальна еліта нації як рушійна сила розвитку країни	114
Швидкий Б.О., Мельничук С.Л. Роль стресів у житті особистості	115
Секція 3. Сучасні тенденції розвитку природничих наук	117
Деменко А.В., Твердохліб Т.С. Steam-освіта як новий напрямок у викладанні природничих наук	119
Клімов М.В., Журавльова І.М. Мікрозелень як інструмент розвитку знань та кругозору школярів	119
Коптева Т.С. Сучасні межі криворізької ландшафтно-технічної системи	120
Кравченко С.Є., Ликова І.О. Еколого-освітні заходи НПП «Слобожанський»	122
Курко О.О., Бачинська Я.О. Тенденції впровадження педагогічних технологій на уроках біології в умовах сьогодення	125
Ноздрачова Д.П., Грановська Т.Я. Можливості штучного інтелекту в освітньому процесі хімії	126
Плем'яник Д.М., Ловчикова В.М., Борисенко К.В. Тенденції розвитку природничих наук на прикладі проведення наукових конференцій на базі ЗВО України	128